

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างสมมติเพื่อประเทืองสติปัญญาโดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้สมมติ กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8” สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 และได้รับคำแนะนำจากเพื่อนครูผู้ร่วมงานในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนเทิงวิทยาคม และรองผู้อำนวยการบริหารงานวิชาการที่ได้สนับสนุนให้ครูทำงานวิจัย เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ครูศิริกาญจนา ไกรอำ
ผู้วิจัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
โรงเรียนเทิงวิทยาคม

ชื่องานวิจัย

การเสริมสร้างสมาธิเพื่อประเทืองสติปัญญาโดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้สมาธิกับนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2/8

ชื่อผู้วิจัย

ครูศิริกาญจนา ไกรอ่ำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อปรับพื้นฐานและสร้างนิสัยให้ผู้เรียนมีความสงบนิ่งได้ มีใจจดจ่อ
และสร้างสมาธิในการเรียน ผู้วิจัยคิดว่าสมาธิมีความสำคัญต่อการเรียนมาก การที่ผู้เรียนจะประสบ
ความสำเร็จในการเรียนได้นั้น ผู้เรียนจะต้องมีสมาธิในการเรียนด้วย

เค้าโครงงานวิจัยในชั้นเรียน

ชื่อผู้วิจัย ครูศิริกาญจนา ไกรอ่ำ สารระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชื่อเรื่อง การเสริมสร้างสมาธิเพื่อประเทืองสติปัญญาโดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้สมาธิกับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8

สภาพปัญหา

จากการสังเกตเหตุผลที่นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนมีสาเหตุหนึ่ง
เนื่องมาจากผู้เรียนหลายคน ไม่มีสมาธิ ไม่สนใจที่จะจดจำเนื้อหาที่เรียนในแต่ละคาบ เรียนไม่รู้เรื่อง
ทำงานไม่เสร็จ หรือมีปัญหาทางพฤติกรรม เช่น อยู่ไม่นิ่ง เล่นรุนแรง ขาดความมั่นใจ และปัญหา
ความสัมพันธ์ในด้านครอบครัวรวมไปถึงโรงเรียนอีกด้วย สมาธิมีความสำคัญต่อการเรียนมาก การที่
จะมีผลการเรียนที่ดีนั้นผู้เรียนจะต้องมีสมาธิในการเรียนด้วย ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะหากวิธีมาทำให้
ผู้เรียนหันมาสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้นจึงนำเรื่องนี้มาทำวิจัย

ทางเลือกที่คาดว่าจะแก้ปัญหา

1. วิธีสอนแบบเล่นปนเรียน (เกม / กิจกรรม / ใบงาน)
2. กิจกรรมฝึกสมาธิท้ายชั่วโมง (เกม / กิจกรรม / ใบงาน)

จุดประสงค์ที่ทำวิจัย

เพื่อปรับปรุงพื้นฐานและสร้างสมาธิในชั้นเรียน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

วันที่ 5 มิถุนายน 2563 – 24 กันยายน 2563

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. เตรียมใบงาน / ใบคำสั่งกิจกรรม / เกมเกี่ยวกับบทเรียน
2. ปรับแผนการสอนให้สอดคล้องกับงานวิจัย
3. สอดแทรกใบงาน / ใบคำสั่งกิจกรรม / เกมเกี่ยวกับบทเรียนในท้ายชั่วโมง
4. คัดเลือกนักเรียนที่มีสมาธิสั้นในแต่ละคาบออกมาฝึกเพิ่มเติม
5. ทดสอบความก้าวหน้าโดยเปรียบเทียบใบงานในกิจกรรมในแต่ละครั้ง
6. รวบรวมเอกสารและสรุปผลการวิจัย

เรื่อง การเสริมสร้างสมาธิเพื่อประเทืองสติปัญญาโดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้สมาธิกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8

ความสำคัญและที่มา

จากการสังเกตเหตุผลที่นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนมีสาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากผู้เรียนหลายคน ไม่มีสมาธิ ไม่สนใจที่จะจดจำเนื้อหาที่เรียนในแต่ละคาบ เรียนไม่รู้เรื่อง ทำงานไม่เสร็จ หรือมีปัญหาทางพฤติกรรม เช่น อยู่ไม่นิ่ง เล่นรุนแรง ขาดความมั่นใจ และปัญหาความสัมพันธ์ในด้านครอบครัวรวมไปถึงโรงเรียนอีกด้วย สมาธิมีความสำคัญต่อการเรียนมาก การที่จะมีผลการเรียนที่ดีนั้นผู้เรียนจะต้องมีสมาธิในการเรียนด้วย ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะหากวิธีมาทำให้ผู้เรียนหันมาสนใจสมาธิในการเรียนเพิ่มขึ้นจึงนำเรื่องนี้มาทำวิจัย

จุดมุ่งหมาย

เพื่อปรับปรุงพื้นฐานและสร้างสมาธิในชั้นเรียนและสร้างนิสัยให้ผู้เรียนมีความสงบนิ่งได้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. วิธีสอนแบบเล่นปนเรียน (เกม / กิจกรรม / ใบงาน)
2. กิจกรรมฝึกสมาธิท้ายชั่วโมง (เกม / กิจกรรม / ใบงาน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนมีสมาธิเพิ่มขึ้น
2. ผู้เรียนมีความสงบนิ่งเพิ่มขึ้น
3. ผู้เรียนรู้จักการเป็นผู้ฟังมากขึ้น
4. ผู้เรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการเล่นปนเรียนและกิจกรรมฝึกสมาธิท้ายชั่วโมง

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

วันที่ 5 มิถุนายน 2563 – 24 กันยายน 2563

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว

วิธีดำเนินการวิจัย

เดือน ขั้นตอนการดำเนินงาน	มิ.ย. 25463	ก.ค. 2563	ส.ค. 2563	ก.ย. 2563
1. วางแผนงาน	→			
2. ศึกษาข้อมูล	→			
3. เตรียมใบคำสั่งกิจกรรม	→		→	
4. เริ่ม - ดำเนินการ	→	→	→	→
5. สิ้นสุดการดำเนินงาน				→
6. รวบรวมข้อมูล				→
7. จัดพิมพ์เอกสาร				→

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ใบบันทึกพฤติกรรมจากการทำกิจกรรม
2. การสัมภาษณ์

สรุปผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 5 มิ.ย. 63 – 24 ก.ย. 63 “ เรื่องการเสริมสร้างสมาธิเพื่อประเทืองสติปัญญาโดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้สมาธิกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8” ผู้วิจัยขอสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. นักเรียนเป็นผู้ฟังมากขึ้น
2. นักเรียนใช้สมาธิในการจดจำมากขึ้น
3. มีอุปสรรคในการดำเนินงานบ้าง เพราะมีกิจกรรมจากงานโรงเรียนมาแทรกบ้างในบางครั้ง เนื่องจากผู้วิจัยได้พบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพียง 1 คาบเรียนต่อ 1 สัปดาห์

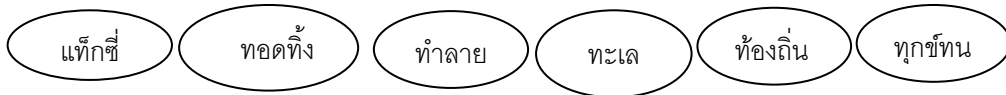
ข้อคิดที่ได้จากการวิจัย

การมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ทำให้ผู้เรียนสนใจในช่วงแรกๆ จะเป็นกลุ่มเล็กที่สนใจแล้วขยายกลุ่มจนใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ผู้วิจัยคิดว่าผู้เรียนรู้จักที่จะเป็นผู้ฟังมากขึ้น และจะทำให้เขามีสมาธิ มีสติที่จะแก้ไขปัญหาในด้านการเรียนและนำไปแก้ไขปัญหามานในชีวิตประจำวันได้ด้วย

ใบคำสั่งกิจกรรมเกมฝึกสมาธิท้ายชั่วโมง

ขั้นตอน

1. กำหนดคำที่เรียนในบทเรียนในแต่ละคาบเรียน
2. เลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกประชากรที่มีสมาธิสั้นในแต่ละคาบ หรือประชากรที่สมัครใจ จำนวนคาบละ 4 คน
3. เริ่มแข่งขันโดยให้คนที่หนึ่งเลือกพูดคำใดก่อนก็ได้ 1 คำ คนที่สองต้องพูดคำของคนหนึ่งที่หนึ่ง แล้วพูดต่อด้วยคำที่ตนเองเลือกอีก 1 คำ คนที่สามและที่สี่ก็ทำเช่นเดียวกันไปเรื่อย ๆ เช่น

คนที่ 1 พูดว่า แท็กซี่

คนที่ 2 “ แท็กซี่, ทอดทิ้ง

คนที่ 3 “ แท็กซี่, ทอดทิ้ง, ทำลาย

คนที่ 4 “ แท็กซี่, ทอดทิ้ง, ทำลาย, ทะเล,

คนที่ 5 “ แท็กซี่, ทอดทิ้ง, ทำลาย, ทะเล, ท้องถิ่น

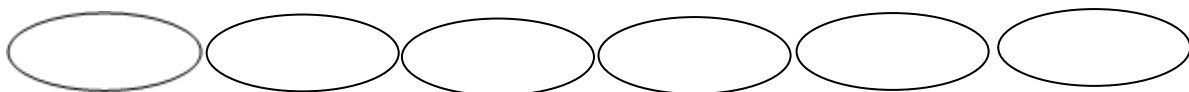
คนที่ 6 “ แท็กซี่, ทอดทิ้ง, ทำลาย, ทะเล, ท้องถิ่น, ทุกข์ทน

ฯลฯ คนต่อไปจะต้องพูดยาวไปเรื่อย ๆ พูดคำซ้ำได้ ผู้ที่พูดแล้วคำเก่าตกหายไปแสดงว่าขาดสมาธิ จะถูกคัดออกจากเกมนี้ไปเรื่อย ๆ จนได้ผู้ที่มีสมาธิดีที่สุดในกลุ่ม ในแต่ละคาบเรียน

ใบงาน ที่ วันที่.....

กิจกรรมฝึกสมาธิท้ายชั่วโมงในวิชาหน้าที่พลเมือง 3 (ส20233) ชั้น ม.2 /8

- เลือกตัวแทนนักเรียนที่ คุยเก่ง และขาดสมาธิ สมัครใจ ในชั่วโมงนี้ จำนวน 4-6 คน
- นักเรียนช่วยกันกำหนดคำจากเรื่อง.....
ที่เรียนในต้นชั่วโมงจำนวน 6 คำ บนกระดาน

- เริ่มแข่งขัน โดยให้คนที่หนึ่งเลือกพูดคำใดก่อนก็ได้ 1 คำ คนที่สองต้องพูดคำของคนี่หนึ่งแล้ว
ต่อด้วยคำที่ตนเองเลือกอีก 1 คำ คนที่สามและสี่ก็ทำเช่นเดียวกัน พูดยาวต่อไปเรื่อย ๆ (ตาม
ตัวอย่างในใบคำสั่ง)ผู้ที่พูดแล้วคำเก่าตกหายไปแสดงว่าขาดสมาธิจะถูกคัดออกจากเกมนี้ไปเรื่อย
ๆ จนได้ผู้ที่มีสมาธิที่สุดในกลุ่ม

รายชื่อตัวแทนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.
2.
3.
4.
5.
6.

ผู้ที่มีสมาธิที่สุดในกลุ่มตัวอย่างวันนี้ คือ

เรียงคำพูด ได้ดังนี้ คือ

.....

.....

จำนวนทั้งหมด คำ

เรื่องการเสริมสร้างสมาธิเพื่อประเทืองสติปัญญากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8

ตารางการทำวิจัยในชั้นเรียน	แบบบันทึกสำหรับครูผู้สอน
5 มิ.ย. 63	<p>ตัวแทนนักเรียนจำนวน 6 คนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้มาจากการมีสมาธิสั้นที่สุดในวันนี้มี ด.ช.กฤติภูมิ, ด.ช.ทณศัพท, ด.ช.ณัฐภูมิ, ด.ช.ธนกฤต, ด.ช.เมธาวิ, ด.ช.สันหวัช</p> <p>ผู้ที่มีสมาธิดีที่สุดในกลุ่มคือ ด.ช.กฤติภูมิ สามารถพูดเรียงคำได้จำนวน 12 คำ จากเรื่องประเพณีไทย 4 ภาค ดังนี้ บัญบังไฟ ภาคอีสาน, ตักบาตรดอกไม้ ภาคกลาง, แหนงแมว ภาคอีสาน, ยี่เป็ง ภาคเหนือ, ตานก๋วยสลาก ภาคเหนือ, บัญบังไฟ ภาคอีสาน, ตักบาตรดอกไม้ ภาคกลาง, แหนงแมว ภาคอีสาน, ยี่เป็ง ภาคเหนือ, ตานก๋วยสลาก ภาคเหนือ, ชิงเปรต ภาคใต้,แข่งเรือ ภาคกลาง</p>
9 ก.ค. 63	<p>ตัวแทนนักเรียนจำนวน 4 คนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้มาจากการสมัครใจ มี ด.ช.เมธาวิ, ด.ช.เปรมภิสิทธิ, ด.ช.ศุภณัฐ, ด.ช.อภิวิชญ์ ผู้ที่มีสมาธิดีที่สุดในกลุ่มคือ ด.ช.อภิวิชญ์ สามารถพูดเรียงคำได้จำนวน 12 คำ จากเรื่องการคบเพื่อนและการผูกมิตรดังนี้ เพื่อน,ทาน,สงเคราะห์,กัลยาณมิตร,ปิยะวาจา,เพื่อน,ทาน,สงเคราะห์,กัลยาณมิตร,ปิยะวาจา,เมตตา,เสียดสละ,</p>
6 ม.ค.464	<p>ตัวแทนนักเรียนจำนวน 4 คนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้มาจากการมีสมาธิสั้นที่สุด มี ด.ช.ทณศัพท, ด.ช.สันหวัช, ด.ช.เมธาวิ,ด.ช.ธนกฤต ผู้ที่มีสมาธิดีที่สุดในกลุ่มคือ ด.ช.สันหวัช สามารถพูดเรียงคำได้จำนวน 12 คำ จากเรื่องความหลากหลายทางสิ่งแวดล้อม(สัตว์) ดังนี้ หมูข้าวโลก,จิงโจ้,สิงห์โต,หมีแพนด้า,หมีข้าวโลก,จิงโจ้,สิงห์โต,หมีแพนด้า,ปลาโลมา,หมูป่า, แรด,อูฐ</p>
10 ก.พ. 64	<p>ตัวแทนนักเรียนจำนวน 4 คนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้มาจากการสมัครใจ มี ด.ช.ยุทธภูพิชัย,ด.ช.ศุภณัฐ,ด.ช.ภาคิน,ด.ช.ศรัณญ ผู้ที่มีสมาธิดีที่สุดในกลุ่มคือ ด.ช.ภาคิน สามารถพูดเรียงคำได้</p>

จำนวน 16 คำ จากเรื่องการเผชิญกับภัยอันตราย ดังนี้ ผุงชน, แก้วปัญหา, ช่มชืด, น้ำท่วม, แก้วปัญหา, แผ่นดินไหว, ผุงชน, ช่มชืด, น้ำท่วม, ผุงชน, แก้วปัญหา, น้ำท่วม, ผุงชน, น้ำท่วม, แผ่นดินไหว, แก้วปัญหา

จากการสังเกตกิจกรรมนี้พบว่านักเรียนให้ความสนใจ เพราะต้องใช้สมาธิในการจดจำคำแต่ละคำที่พูดไปแล้ว และคำที่จะเลือกพูดเป็นคำต่อไป ส่วนเพื่อนในชั้นเรียนก็เจียบด้วยเช่นกันเพื่อรอดูว่าเพื่อนคนใดจะพูดได้ถูกต้องและได้เป็นผู้ที่มีสมาธิที่สุดในกลุ่ม